

а_1984_004227

НАРОДЕН ТЕАТЪР "ИВАН ВАЗОВ"

Стенограма

Х У Д О Ж Е С Т В Е Н

С Ъ В Е Т

С о ф и я

15 юли 1984 г.

С Ъ Д Ъ Р Ж А Н И Е

	стр.
I. ПРИСЪСТВУВАЩИ	3
II. ОТКРИВАНЕ И ДНЕВЕН РЕД	
Дико Фучеджиев	4
III. ИЗКАЗВАНИЯ	
Дико Фучеджиев	4
Александър Григоров	8
Стефан Данаилов	10
Дико Фучеджиев	10
Димитър Канушев	11
Александър Григоров	11
Дико Фучеджиев	11
Любомир Денев	11
Дико Фучеджиев	11
Георги Гайтаников	12
Татяна Масалитинова	12
Кирил Неделчев	13
Георги Георгиев – Гец	13
Николина Лекова	13
Виолета Гиндева	14
Александър Григоров	14
Асен Шопов	16
Минкова	16
Стефан Данаилов	17
Милев	17
IV. ЗАКРИВАНЕ	
Дико Фучеджиев	17

НАРОДЕН ТЕАТЪР "ИВАН ВАЗОВ"

Стенограма

Х У Д О Ж Е С Т В Е Н

С Ъ В Е Т

Състоял се на 15 юли 1984 година в
Заседателната зала на Народния театър

Н А Ч А Л О

10.00 ч

О Т К Р И В А Н Е

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВУВАЩ: ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ

Другарки и другари,

Откривам последното за сезона заседание на Дирекционния
и на Художествения съвет, което ще протече при следния дневен ред:

Д Н Е В Е Н Р Е Д:

1. Информация за изпълнение на художествено-творческите
и финансово-икономическите задачи на театъра през сезона 1983/84 г.
Ще докладват др. Григоров, Милев и аз.

2. Информация за турнето в Североизточна България от 1
до 13 юли включително. Ще докладват Георги Георгиев - Гец и Нико-
лина Лекова.

3. Програма за възстановителните репетиции за месец сеп-
тември и октомври. Ще докладва др. Григоров.

4. Разни.

Има ли съображения по така предложения дневен ред? – Не.
ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ:

Другарки и другари,

За сезона 1983/84 година нашият театър реализира 3 постановки на голямата сцена и една на камерна сцена. Съответно "Нощем с белите коне" по романа на Павел Вежинов, драматизация и реализация на Асен Шопов, "Празникът" от Николай Хайтов, режисура Крикор Азарян, "Големият род" от Маргарит Минков, режисура Асен Шопов и на камерна сцена "Сватбата на Фигаро", режисьор Никола Петков.

Постановките на двете сцени не са много на брой, но те бяха твърде сложни. Работеха се в момента не само самата постановка, но и текста. Много труд беше положен за осъществяването на "Нощем с белите коне". Представлението беше сложно и сценично, тъй като друг вариант трудно може да се намери. То беше направено на принципа на хрониката и на кинематографическия принцип. Целият колектив начело с режисьора и сценографа Стефан Савов беше дисциплиниран, стегнат, настроен трудово, за да може да се справи с тази трудна задача. "Нощем с белите коне" е едно от най-хубавите наши представления, което се търси много от публиката. Това е напълно нормално, както от гледна точка на драматическия материал, така и от гледна точка на сценичната реализация, на актьорското изпълнение на сценографията и всички други компоненти на това представление.

"Празникът" също мина през много сложни перипетии. Авторът на два пъти се отказва и ако не беше нашият театър той едва ли щеше да изкара до край тази пиеса. Но нашият театър положи всички възможности, за да се стигне до този желан резултат в драматургията.

Режисьорът изпитваше много сериозни колебания. Голяма заслуга и за драматичния материал и за реализацията има Народният театър

"Иван Вазов", тъй като без нашите усилия работата нямаше да стане нито драматургично, нито режисьорски, нито изобщо цялостно, каквото е представлението. Вие познавате материала и неговата особеност - има един много ярък главен герой. Имахме затруднения около сценографията, но хубавият край увенчава цялото дело и затова ние сме доволни, че положихме този труд, че успяхме да стигнем до завършека на едно хубаво дело за нашия театър.

"Големият род" също беше свързано с много трудности. В началото ^(режисьорът А. Дойков) имаше паралелни репетиции и в Силистра, но колективът работи нормално, енергично и се справи много добре с тази задача. Авторът е сравнително млад, не е укрепил достатъчно авторитета си на драматург. Актьорите са много чувствителни към драматичния материал, който им се предлага, това ~~е~~ е резултат понякога на някои капризи, но преодоляхме всичко това и завършихме и тази постановка.

По-леко и по-приятно за актьорите мина работата на камерната сцена със "Сватбата на Фигаро". Там бяха подготвени два пълни състава. Това е едно представление, което се радва на много голям успех. То е с много блясък, с хумор, с музика, с танци, което даде възможност на нашите актьори да покажат своите качества на професионалисти. Актьори, които могат да играят, заедно с това и да танцуват, да пеят - нещо което е задължително за нашата професия.

Искам пред Художествения съвет да изразя своето задоволство и най-сърдечна благодарност на нашата актьорска труппа, която се оказа на голяма висота в този сезон през VII национален преглед на българската драматургия и театър. В никакъв случай не подценявам труда на режисьорите, драматурзите и на целия състав на театъра. На VII национален преглед ние участвувахме с "Нощем с белите коне" и с "Празникът". Известни са наградите, които получихме. Аз лично смятам, че трудът и талантът на актьорите, на режисьорите

на творческия състав на Народния театър бяха отбелязани по достойнство. Награда получи и Техническият състав за сложност при техническата реализация на "Нощем с белите коне". Това представление получи I награда и за сценография и н.а. Георги Черкелов получи I награда. "Празникът" получи I награда за драматургия, з.а. Велко Кънев също получи съвсем заслужено I награда и Крикор Азарян за режисьорска реализация. Аз лично съм удовлетворен и смятам, че нямаше нищо пресилено, но искам да кажа, без да оспорвам решението на журито, че трябваше да се отбележи труда по сценичното реализиране на идеите, на текста на романа на Павел Вежинов. Някои актьори също можеше да получат награда, като тук играят роля редица съображения. Но нашата висота се състои в това, че ние се представихме най-достойно и с висок талант на VII национален преглед на българската драма и театър и това беше оценено от нашата културна общественост, от нашата театрална общественост, от което следва, че ние можем да завършим сезона с едно удовлетворение за работата през него, за което още веднъж искам да изразя своята благодарност

Другарки и другари, нашият театър през този сезон регистрира и една голяма дейност извън своята сцена и това е едно наше голямо достойнство. Общо извън София бяха изнесени 22 представления: в Пловдив - 3, в Североизточна България - 12 и в други градове - 7. Няма никакво съмнение, че при някои от тези представления е имало неудобства, неуредени неща, но това е културната мисия на нашия театър извън неговата сграда и ние трябва да я поддържаме и развиваме.

Аз не гледам на тези турнета като източник на приходи, тяхната задача е много по-важна. Актьорите биха могли да кажат какъв е ефекта на тези турнета. Разбирате, той оказва своето значение за финансово-икономическия план на театъра, защото НТ е единственият който прави турнета изцяло за сметка на тези, които го приемат, с

изключение на разходите по транспорта. Това се прави заради Народния театър "Иван Вазов" и ние трябва да ценим това отношение на нашите окръзи, на нашата общественост и да правим всичко, което е по силите ни, да удовлетворим очакванията на нашите зрители от провинцията.

Искам в заключение да изкажа своята благодарност на всички актьори, участвували в турнетата за това, че те се показаха на висотата на тези изисквания, поставени пред Народния театър "Иван Вазов".

АЛЕКСАНДЪР ГРИГОРОВ:

Това, което ни предлагате е правилно и трябва да се направи. Ние дадохме отчет за второто шестмесечие на миналата година, което обхваща първата половина на сезона. Получава се едно преплитане на сезони с календарни години, а в нашата отчетност не е така, но ние ще го оправим за в бъдеще.

Сега искам да прочета резултатите за сезона.

На Голяма сцена са реализирани 199 представления със 159 хиляди зрители.

На камерна сцена - 116 представления с 22 хиляди зрители.

В турнетата - 22 представления със 18 407 зрители.

Ще се спра след това в моята справка за турнетата в Пловдив и СИ България.

Общо са реализирани 337 представления с кръгло 200 800 зрители. Това е за сезона.

За шестмесечието от 1 януари до 30 юни

Информация за изпълнение на театралната и финансова дейност на Народния театър "Иван Вазов" за първата половина на 1984 г.

Реализацията на постановките беше съобщена от вас, затова го праскачаме. От представленията изиграни на голямата сцена най-

много са спектаклите на "Нощем с белите коне" - 29, "Празникът" - 23 и т.н., а най-малко "Иван Кондарев" - 1. Дадена е долната граница.

Основен показател е средната посещаемост на едно представление. За полугодieto е изчислен висок процент на посещаемост средно 98%, а за миналата година той е бил 91%.

На камерна сцена са изиграни 74 представления, а за същия период през миналата година те са били 73. Планът за средната посещаемост е изпълнен с 108%.

Общо резултатът от турнетата в провинцията без тези в СИ България е 26 160 лв. Чистият приход е 15 660 лв.

Искам да се спра на двете по-големи турнета. В Пловдив бяха реализирани 3 представления в Античния театър при много неблагоприятно време, но въпреки това се получи очаквания резултат. Имашме кръгло 6 000 зрители и чистият приход е 10 000 лв. кръгло. В СИ България дванадесетте представления са посетени от 8 000 зрители, а чистият приход е 12 000 лв.

Изиграни са още 216 спектакъла на голяма и на камерна сцена и са гледани от 131 318 зрители. Това е близо с 15 000 зрители повече от заплануваното и с 4 хиляди зрители повече от същия период за миналата година. Не са реализирани 13 представления поради прегледа, който беше осъществен. Тези финансови сметки ще се уредят сега средно 1 500 лв. на представление.

Искам да кажа, че успешното изпълнение на плана за театралната дейност дава отражение върху изпълнението на финансовия план. 26 614 лв., които са с 26 000 лв. повече от същия период през миналата година. От заплануваните 265 000 лв. от продажба на билети са реализирани 282 660 лв. От продажбата на програми, които са със пълния текст на пиесите е планирано да постъпят 20 000, а са постъпили 31 000, което е 160% и се обяснява с една тенденция на

повишаване интереса на публиката към тези програми. Нашият финансов резултат се е подобрил и в намаляване на планираните разходи. От 1 265 000 по план са изразходвани 1 234 000 или с 31 000 лв. по-малко. Това са данните за шестмесечието.

ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ:

Иска ли някой да вземе отношение по I точка? Има думата др. Стефан Данаилов.

СТЕФАН ДАНАИЛОВ:

Искам само да попитам каква е прогнозата за следващите 3 месеца. Това трябва да се знае, за да не изпаднем в критични ситуации.

АЛЕКСАНДЪР ГРИГОРОВ:

Да, това се има пред вид и съобразно плана трябва да прогнозираме и да натоварим програмата.

СТЕФАН ДАНАИЛОВ:

И още един въпрос. Разбра се, че пътуващите две пиеси са без програми. Какво е положението и с рекламата? Изпратени са по 2-3 плаката за "Празникът", а в Габрово и Разград не се разбра изобщо, че Народният театър гостува със своята програма. Организаторите ми казаха, че са им изпратени 2-3 малки афиша, които въобще не могат да се видят. А програми не са изпратени изобщо. Знаеше се, че тези три пиеси ще се играят много, а въпросът за рекламата доста ни затрудняваше.

ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ:

По този въпрос трябва да се вземат решителни мерки защото наистина никой не се занимава с рекламата, когато театърът тръгва на турнета. Литературното бюро, което е 4 души и тези трима от рекламната служба трябва да обмислят какво да се напише, как да се оформи и навреме да свършат тази елементарна, но важна работа. Има думата др. Канушев.

ДИМИТЪР КАНУШЕВ:

Смята ли театърът и следващата година постановките да бъдат 4?

АЛЕКСАНДЪР ГРИГОРОВ:

Аз пропуснах да кажа, че на нас ни беше блокирана един месец работата с прегледа. Това попречи да пристъпим към следващата постановка.

ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ:

Др. Канушев, ние нямахме възможност през този сезон да направим повече освен, може би на камерна сцена. Но този проблем все още не можем да оправим, защото въпросът с режисурата и със съставите, т.е. с хората, които те искат беше доста труден. Но на голямата сцена ние повече не можехме да работим. Аз мисля, че на голяма сцена през новия сезон ще бъдат направени поне 4 постановки а на камерна сцена при всички случаи две. Сега вече разполагаме с повече пиеси с различен персонаж. Ще се правят разпределения, за да не се получават скупчвания. Този проблем е много важен за нас.

Има думата др. Любомир Денев.

ЛЮБОМИР ДЕНЕВ:

Интересува ме характерът на спектаклите и изобщо това, дали те могат да бъдат 5, 4 или 2 в зависимост от репертоара. Също така отчитате ли вие заетостта на актьорите, това е един от болните въпроси на всеки театър?

ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ:

Репертоарът ще се уточни през есента. На въпроса за заетостта на актьорите. Ние сме постигнали нещо в тая посока общо взето, но не може да се каже напълно. Това е нещо много трудно поради обема на трупата. Хората са много, а е трудно и участието на нашата режисура в разбирането на проблемите на актьорската трупа.

Разбира се, режисьорите също си имат творчески предпочитания, но има нещо, от което аз лично не съм доволен. Ето ние внезапно бяхме изправени пред заболяването на Райна Каназирева и веднага влезе Дора Глинджева, която не е по-лоша актриса, затова този пример не е най-подходящият. Но има случаи когато след заместването режисьорът веднага се оправя, въпреки че преди това е държал на предпочитанията си. Това се има предвид, но това е един много тежък проблем и за другите софийски театри.

Има думата др. Гайтаников.

ГАЙТАНИКОВ:

Аз искам да допълня вашия отговор във връзка с бройката на представленията. За този сезон театърът беше затруднен да работи повече постановки поради това, че много усилия бяха твърдени върху Прегледа на постановките. Това беше един тежък сезон, в който театърът беше натоварен с усилията за достойно представяне на Прегледа. До година също ще имаме много задачи да изпълняваме поради 40 годишнината от 9 септември 1944 година, но специално тази година трябваше да се работи много с авторите, режисьорите дълго време работиха и нямаха време да се разсеят. Така че това е една от основните причини. Догодина възможността може да е по-голяма и да се реализират и 5-6 постановки. Но това ще се види есента.

Що се отнася до заетостта на актьорите, аз мисля, че в това отношение твърде много е направено. Това си личи и по настроението и по отношението на колегите и на състава на целия театър. Разбира се, може да се желае и още, но е направено твърде много.

ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ:

Има думата др. Масалитинова.

ТАТЯНА МАСАЛИТИНОВА:

По повод на това, което казахте за внезапното заместване искам да си послужа отново с този пример. След като Дора дълго време

нямаше никаква работа, така се получи, че в "Големият род" тя доказа, че е една много добра актриса, която има своето място и е необходима. Мисля, че това не е така само с нея. Получават се внезапно някакви шансове, които разкриват актьорите. Винаги е било така, но мисля, че Вие бихте могли да кажете своята дума, без разбирасе, да влизате в конфликт с режисьорите, ако те твърдо са против. Искам да кажа, както беше едно време актьорите имат право ако усещат силата в себе си да подадат заявление и да ги види Художествения съвет. Просто, дайте малко повече право на тези актьори да си опитат силите. Итова само ще бъде от полза за тях. Повярвайте!

КИРИЛ НЕДЕЛЧЕВ:

Обединеното заседание на Дирекционния и на Художествения съвет оценява работата на Народния театър през изминалия сезон за много добра и финансово-икономически също. Да си пожелаем да бъдем все така сплотени, единни, мобилизирани, да решаваме с достойнство задачите, които нашата партия ни поставя - задачи художествени, идейни и политически.

Минаваме към втора точка от дневния ред за турнето в СИ България. Ще докладват др. Георги Георгиев - Гец и Николина Лекова.

ГЕОРГИ ГЕОРГИЕВ - ГЕЦ:

Това, което много пъти сме говорили с Валя и с Николина и което смятам, че трябва да споделя с вас е, че прекомерно се товарят актьорите с пътувания, а също така и с обществени ангажменти. Струва ми се, че това нещо би трябвало да се има предвид по-нататък или поне актьорите, които играят вечерта през деня да нямат други ангажменти. После за разпоредителя става тежко, защото не може да ги убеди. Но общо взето турнето мина много добре.

НИКОЛИНА ЛЕКОВА:

Бих искала да кажа нещо за "Сватбата на Фигаро". В началото бяхме много притеснени, защото трябваше за два дена да се пригоди

спектатъла от камерна постановка за голяма сцена. Това малко ни беше поизнервило. Но публиката прие много спонтанно постановката, въпреки че ние не бяхме доволни. Навсякъде бяхме много хубаво посрещани. Нямахме инциденти от страна на участващите в трупата. До сега вече стана дума за програмите и навсякъде искаха театърът да гостува повече дни отколкото бяхме определили. Бих искала да подчертая, че е много трудно да се пътува и в същия ден да се играе.

Имаше протести, че единствено на Албена бяхме оставени на самоиздръжка и, че беше редно някакви командировъчни да се получат Или поне да бяхме предупредени.

Лично аз изказвам своята благодарност на всичките си колеги, участващи във "Сватбата на Фигаро" за атмосферата, която имаше по време на нашето пътуване, нямаше никакви инциденти.

ВИОЛЕТА ГИНДЕВА:

Бих искала да обърна внимание върху товаренето и поддържането на костюмите. Има много повреди по тях и би трябвало когато се пътува да се има грижата за тези неща. За другия сезон те трябва да се оправят, защото не би могло да се играе така на камерна сцена. Това са дребни неща, но все пак важни.

ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ:

Преминаваме към трета точка от дневния ред. Има думата др. Григоров да докладва програмата за месец IX и X.

АЛЕКСАНДЪР ГРИГОРОВ:

От 22 септември – денят на първото представление, до края на месеца това са дни за разпродаване на билетите. Всеки ден се играе по една пиеса. Това продължава до 5 октомври. Конкретно:

на 22 IX – "Двубой"

на 23 IX – "Майор Барбара"

на 24 IX – "Бяг"

на 25 IX – "Големият род"

на 26 IX – "Сборен пункт"

на 27 IX - "Празникът"
 на 28 IX - "Нощем с белите коне"
 на 29 IX -
 на 30 IX - "Под игото"

на 2 X - "Опит за летене"
 на 3 X - "Празникът"
 на 4 X - "Май"
 на 5 X - "Котка върху горещ ламаринен покрив"

На камерна сцена съответно всички пиеси до тоя период до юни.

Предвидено е началото на репетициите да бъде от 11 часа, но за по-тежки пиеси ако може репетицията на актьорите да бъде изтеглена по такъв начин, че да се даде възможност също така на актьорите от 11 часа.

Програмата за месец октомври за броя на всяка една от постановките:

"Големият род"	- 5
"Празникът"	- 5
"Нощем с белите коне"	- 4
"Лизистрата"	- 2
"Сборен пункт"	- 2
"Януари"	- 1
"Майор Барбара"	- 2
"Двубой"	- 1
"Под игото"	- 1
<u>"Опит за летене"</u>	<u>- 1</u>
"Сватбата на Фигаро"	- 6
"Ретро"	- 6

ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ:

Други въпроси няма. Програмата за месеците IX и X се приема.

Минаваме към точка 4.

Разпределението на "Чиџликът край границата", което Художествения съвет прие ще окачим през месец септември.

Др. Асен Попов има думата за да направи категоризация на ролите в "Големият род".

АСЕН ШОПОВ:

ЛАЗАР.....	з.а.	ВЕНЕЛИН ПЕХЛИВАНОВ	- 3
ДЕНА		ДОРА ГЛИНДЖЕВА	- 2
ИВА		ГАЛИНА АСЕНОВА	- 2
СЛАВИ.....		МИХАИЛ ПЕТРОВ	- 2
БАБА ПЕТРА.....	н.а.	СЛАВКА СЛАВОВА	- 3
ЙОРГО.....	з.а.	АНТОН КАРАСТОЯНОВ	- 3
СТАНЧО.....	з.а.	КИРИЛ КАВАДАРКОВ	- 3
МИХАЛ.....		АНТОН РАДИЧЕВ	- 3
КЕЦО		ЮРИ АНГЕЛОВ	- 2
ДУШАНКА.....	н.а.	ЛИЛИ ПОПИВАНОВА	- 3
ЦВЕТА.....	н.а.	ВИОЛЕТА ГИНДЕВА	- 3
КОЛЕВ.....	з.а.	ВАСИЛ СТОЙЧЕВ	- 2

ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ:

Др. Минкова има думата да ви запознае с изискванията във връзка с категоризацията.

МИНКОВА:

Едно от необходимите условия, което трябва да е спазено, това е един минимален срок за категоризиране от 4 до 1-3 години трудов стаж, а за извънредна и висша 4 години. За артистите, които получават звание по решение на Художествения съвет въз основа на обективна оценка се присъжда да имат право да получат висша категория. С пос-

ледния указ В. Гиндева и С. Хашъмов са във висша категория, остава Художествения съвет да вземе решение за Красимира Петрова и Адриана Андреева. На основата на обективна оценка, която трябва да включи няколко показателя – личния принос за постигнати художествено-творчески и икономически резултати на колектива, сложности и качество на изпълняваните задачи, професионален опит, творчески възможности и обществено-политическа дейност. Решението на Художествения съвет със предложения ще се изпрати на ведомствената комисия, която вече ще присъди. Не е задължително да се присъди висша категория.

Красимира Петрова е в I категория, Адриана Андреева – в извънредна.

Моля да гласувате. – Приема се.

СТЕФАН ДАНАИЛОВ:

Искам да запитам защо не се получиха тази година премиалните?

МИЛЕВ:

Даването на премии се свързва с предварителна работа – най-малко 10–15 дни преди изтичане срока на правото на тези премии. Трябваше от 15 юни ние да раздадем на отделните групи и бригади фонда, който те трябваше да разпределят между отделните хора. Това не можа да стане по няколко причини:

- Националният преглед на нашата сцена;
- турнетата;
- административни подробности.

Сега имаме готовността да раздадем премиите до 15–20 X.

ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ:

Другари, поради изчерпване на дневния ред закривам заседанието.

/Край 11.40 ч/

ДИРЕКТОР:
/Д. Фучеджиев/